

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 579/2026
27.05.2026. године
Б е о г р а д

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Милене Рашић, председника већа, Гордане Којић, Александра Степановића, Јасмине Васовић и Слободана Велисављевића, чланова већа, са саветником Врховног суда Снежаном Меденицом као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Бојана Димитријевића и др, због кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости бранилаца окривљеног Бојана Димитријевића - адвоката Ђуре Благојевића и адвоката Биљане Лазић, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Неготину К број 18/2023 од 24.12.2024. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 број 187/25 од 26.11.2025. године, у седници већа одржаној дана 27. маја 2026. године, једногласно је донео

П Р Е С У Д У

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости бранилаца окривљеног Бојана Димитријевића - адвоката Ђуре Благојевића и адвоката Биљане Лазић, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Неготину К број 18/2023 од 24.12.2024. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 број 187/25 од 26.11.2025. године, у односу на битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) Законика о кривичном поступку и из члана 438. став 2. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се исти захтев у осталом делу **ОДБАЦУЈЕ**.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Вишег суда у Неготину К број 18/2023 од 24.12.2024. године, окривљени Бојан Димитријевић је, поред окривљених АА и ББ, оглашен кривим због кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ, за које дело је осуђен на казну затвора у трајању од 3 године и 6 месеци, у коју казну му је урачунато време проведено у притвору од 05.11.2020. године до 03.01.2021. године.

Истом пресудом на основу члана 87. став 1. и 3. КЗ и члана 246. став 8. КЗ, према окривљенима је изречена мера безбедности одузимање предмета – опојне дроге канабис и мобилних телефона ближе наведених у изреци првостепене пресуде, а окривљени су обавезани да плате трошкове кривичног поступка као што је то наведено у изреци.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Кж1 број 187/25 од 26.11.2025. године, делимичним усвајањем жалбе браниоца окривљеног АА и поводом заједничке жалбе бранилаца окривљеног Бојана Димитријевића, а по службеној дужности, пресуда Вишег суда у Неготину К број 18/2023 од 24.12.2024. године преиначена је, поред осталог, у односу на окривљеног Бојана Димитријевића, тако што је окривљени за кривично дело неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ, због ког је првостепеном пресудом оглашен кривим, осуђен на казну затвора у трајању од 3 године, у коју казну му је урачунато време проведено у притвору од 05.11.2020. године до 03.01.2021. године, док су жалба бранилаца окривљеног Бојана Димитријевића, жалба браниоца окривљеног ББ и у преосталом делу жалба браниоца окривљеног АА одбијене као неосноване и првостепена пресуда у непреиначеном делу потврђена.

Истом пресудом, окривљени су обавезани да Апелационом суду у Нишу накнаде трошкове кривичног поступка настале пред тим судом, као судом правног лека, о чијој висини ће бити одлучено посебним решењем.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднели су браниоци окривљеног Бојана Димитријевића - адвокат Ђура Благојевић и адвокат Биљана Лазић, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1), став 3, 4. и 5. ЗКП, не наводећи конкретно о којој повреди закона се ради, с тим што из образложења произилази да указују на битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП из 438. став 2. тачка 1) ЗКП и из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, те на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, као и на повреде одредаба члана 25, 32, 36 и 33. став 5. Устава Републике Србије, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев и преиначи побијане пресуде тако што ће окривљеног Бојана Димитријевића ослободити од оптужбе или да укине побијане пресуде и предмет врати првостепеном суду на поновни поступак, пред потпуно измењеним већем.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, па је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Врховног јавног тужиоца и бранилаца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев је неоснован у делу у којем се односи на битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП и из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, док је у осталом делу недозвољен и нема законом прописан садржај.

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, браниоци окривљеног у поднетом захтеву наводе да је нижестепеним пресудама прекорачена оптужба, јер је у изреци под тачком А изостављен опис тужилаштва о „претходном договору“, а на страни 3. оптужнице изостављен је опис после речи „тетке окривљеног АА, који воћњак он користи и до кога се долази проласком кроз

његово двориште, обзиром да се налази иза његовог дворишта“, док је суд додао опис на страни 2. изреке пресуде у тачки А „од које укупне количине опојне дроге канабис је окривљени АА неовлашћено држао ради продаје опојну дрогу канабис, несумњиво у три пакетића сачињених од ПВЦ амбалаже зелене боје у бруто маси од најмање 2,5 грама, док је окривљени Бојан Димитријевић неовлашћено држао ради продаје пакетиће са опојном дрогом у бруто маси од најмање 12,7 грама“, сматрајући да је овом изменом нарушен идентитет оптужбе.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости, Врховни суд оцењује као неосноване, из следећих разлога:

Одредбом члана 420. став 1. ЗКП је прописано да се пресуда може односити само на лице које је оптужено и само на дело које је предмет оптужбе садржане у поднесеној или на главном претресу измењеној или проширеној оптужници. Дакле, из цитиране законске одредбе произилази да између оптужбе и пресуде мора постојати идентитет и подударност у погледу субјективне и објективне истоветности дела.

Прекорачење оптужбе на штету окривљеног подразумева измену чињеничног описа дела, који је дат у оптужном акту додавањем нове радње извршења, односно веће криминалне воље окривљеног, на који начин се погоршава његов положај у погледу правне оцене дела или кривичне санкције.

У конкретном случају, правноснажна пресуда се односи на исто лице – окривљеног Бојана Димитријевића и на исто кривично дело – неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. Кривичног законика.

По налажењу Врховног суда, побијаним правноснажним пресудама није прекорачена оптужба, односно није повређен ни објективни, а ни субјективни идентитет оптужбе и пресуде. Ово имајући у виду да су, у односу на овог окривљеног, битна обележја бића кривичног дела иста и у диспозитиву оптужног акта и у изреци пресуде, односно да постоји истоветност чињеничног описа радње извршења предметног кривичног дела из изреке правноснажне пресуде са чињеничним описом радње дела датог у оптужном акту Вишег јавног тужиоца у Неготину КТО 23/21 од 20.04.2021. године.

Прекорачење оптужбе на штету окривљеног подразумева измену чињеничног описа радње извршења кривичног дела окривљеног које су описане у оптужном акту додавањем више криминалних активности, односно додавањем веће криминалне воље окривљеном, којим се отежава положај окривљеног у погледу правне оцене дела или кривичноправне санкције, а што се у конкретном случају није догодило, Наиме, суд из чињеничног описа, супротно наводима захтева, није изоставио опис тужилаштва о претходном договору окривљених, који је наведен у првом реду првог става оптужног акта, већ је у деветом реду изреке пресуде навео да су окривљени Бојан Димитријевић и окривљени АА све радње које су им стављене на терет предузели по претходном договору. Поред тога, додавањем речи да је окривљени Бојан Димитријевић неовлашћено држао ради продаје пакетића са опојном дрогом у бруто маси од најмање 12,7 грама, суд је

чињенично стање прилагодио и ускладио са утврђеним чињеницама у току поступка, при чему овом изменом оптужног акта окривљеном није повећана ни криминална активност, нити криминална воља, а самим тим није доведен у тежи положај, нити у погледу правне оцене дела, а ни у погледу кривичне санкције.

Како је, дакле, суд остао у оквирима истог догађаја и истог чињеничног основа, и наведеним изменама је чињенично стање прилагодио и ускладио са утврђеним чињеницама, то се неосновано поднетим захтевом указује да је наведеним изменама учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, па је захтев у овом делу одбијен као неоснован.

Неосновано се истим захтевом указује да је нижестепеним пресудама учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и да су засноване на незаконитим доказима.

С тим у вези, у захтеву се наводи да вештачење биолошких трагова Завода за судску медицину Ниш представља незаконит доказ у смислу члана 16. ЗКП, јер је овај доказ изведен по налогу суда, а не по предлогу странака, уз закључак да суд нема овлашћења да изводи доказе, осим у посебним случајевима, те да се на том налазу не може заснивати судска одлука. Као незаконит доказ означава се и исказ вештака Александре Стефановић, јер није стални судски вештак.

Супротно изложеним наводима захтева, сходно одредби члана 15. став 4. ЗКП, суд је овлашћен да сам одреди да се одређени докази изведу, уколико оцени да су изведени докази противречни или нејасни и да је то неопходно да би се предмет доказивања свестрано расправио, а у конкретном случају суд је поступио управо у складу са цитираном одредбом, имајући у виду да је у налазу и мишљењу Завода за судску медицину – Одељење за идентификацију очинства, биолошких и других трагова од 10.12.2020. године наведено да је у достављеним спорним узорцима детектована изузетно ниска концентрација ДНК молекула, која није била довољна за утврђивање ДНК профила, па је издао наредбу К 11/21 од 25.03.2022. године да се обави допунско вештачење биолошких трагова. Како је наведени доказ, дакле, изведен у свему у складу са одредбама Законика о кривичном поступку, то се на овом доказу, супротно наводима захтева, судска одлука може заснивати. Ни исказ вештака Александре Стефановић не представља незаконит доказ, иако она није стални судски вештак, јер је вештачење поверено Заводу за судску медицину у Нишу, као стручној установи, којој је наредбом суда поверено ДНК вештачење и које је спроведено у свему у складу са одредбама Законика о кривичном поступку, те обзиром да је свој исказ дала у својству представника Комисије која је обавила вештачење.

Стога су наводи захтева и у овом делу оцењени неоснованим.

Преостале наводе захтева за заштиту законитости, којима браниоци окривљеног указују на незаконите доказе и с тим у вези истичу да се пресуда заснива на исказима саокривљених АА и ББ, а којима се у суштини износи сопствена оцена бранилаца о томе

да су исти били инструисани од стране полицијских инспектора како да поступају у односу на окривљеног Бојана Димитријевића, као и наводе који се односе на потврду о одузетим предметима од 05.11.2020. године и цене се искази полицијских службеника који су саслушани у својству сведока и на основу тога изражава сумња да су полицијски службеници манипулисали доказима, Врховни суд је одбацио као недозвољене, обзиром да се изложеним наводима у суштини указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, односно повреду закона из члана 440. ЗКП, која не представља законски разлог због ког у смислу члана 485. став 4. ЗКП окривљени преко браниоца може поднети овај ванредни правни лек.

У поднетом захтеву истиче се и да у радњама окривљеног Бојана Димитријевића, описаним у изреци првостепене пресуде, нема елемената кривичног дела из члана 246. став 1. КЗ, што би представљало повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, међутим, како се у захтеву не наводи на који начин је ова повреда закона учињена нижестепеним пресудама, већ се у суштини, с тим у вези, указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање и погрешну оцену доказа истицањем да окривљени није набавио предметну опојну дрогу ради продаје и да је куповао од окривљеног АА за своје потребе и да за окривљеног Бојана Димитријевића нема доказа о томе да је он држао опојну дрогу ради продаје, то је захтев и у овом делу одбачен као недозвољен.

Исти захтев одбачен је као недозвољен и у делу у којем се указује на битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) ЗКП, истицањем да је изрека правноснажне пресуде неразумљива и из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП указивањем да ни првостепени, а ни другостепени суд нису изнели правно ваљане разлоге због чега налазе да је предметна опојна дрога била намењена даљој продаји, те да другостепени суд није дао ваљане разлоге због чега је жалба бранилаца окривљеног неоснована, обзиром да ове повреде у смислу члана 485 став 4 ЗКП не представљају дозвољене разлоге за подношење захтева за заштиту законитоти окривљенима преко бранилаца.

Поред тога, браниоци у поднетом захтеву указују на повреду закона из члана 462. став 3. ЗКП и повреду члана 395. ЗКП истицањем да првостепени суд у поновном поступку, након укидања претходне пресуде, није поступио по налогу другостепеног суда, при чему је одбио више предложених доказа од стране окривљеног Бојана Димитријевића, те на који начин је повредио одредбе члана 15. став 2., 3. и 4. ЗКП, јер је морао поступити у складу са принципом *in dubio pro reo*, па како наведене повреде у смислу члана 485. став 4. ЗКП не представљају дозвољене разлоге за подношење овог ванредног правног лека окривљенима преко бранилаца, то је захтев и у овом делу одбачен као недозвољен.

Најзад, у поднетом захтеву за заштиту законитости браниоци окривљеног истичу и повреду одредаба члана 25, 32, 33. став 5. и 36. Устава Републике Србије.

Када се захтев за заштиту законитости подноси из разлога прописаних одредбом члана 485. став 1. тачка 3) ЗКП, то се према одредби члана 484. ЗКП уз захтев мора доставити и одлука Уставног суда или Европског суда за људска права, којом је утврђена повреда људског права и слободе окривљеног или другог учесника у поступку, а које је

зајемчено Уставом или Европском конвенцијом о заштити људских права и основних слобода и додатним Протоколима. Имајући у виду да у конкретном случају подносиоци захтева за заштиту законитости уз захтев нису доставили одлуку Уставног суда или Европског суда за људска права, то је Врховни суд поднети захтев одбацио, налазећи да у погледу ове повреде захтев бранилаца окривљеног Бојана Димитријевића нема законом прописан садржај.

Са свега изложеног, а на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП, у делу у коме је захтев одбијен као неоснован, а на основу члана 487. став 1. тачка 2) и 3) ЗКП у вези члана 485. став 4. и члана 484. ЗКП у делу у којем је захтев одбачен као недозвољен, односно због тога што нема законом прописан садржај, донета је одлука као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Снежана Меденица, с.р.

Председник већа-судија
Милена Рашић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић